irannewspaper.ir

• شنبه ۹ دی ۱۴۰۲ • سال بیست‌ونهم • شماره ۸۳۶۶
• اذان ظهر ۱۲/۰۷ • اذان مغرب ۱۷/۲۰ • نیمه شب شرعی ۲۳/۲۲ • اذان صبح فردا ۵/۴۴ • طلوع آفتاب فردا ۷/۱۴

ایران

• **صاحب امتیاز:** خبرگزاری جمهوری اسلامی
• **مدیر مسئول:** محمدحسن روزی‌طلب
• **سردبیر:** حسام الدین برومند
• **معاون فنی:** محمدملاعلی‌اکبری
• **دبیران:** مصطفی عیوضی(سیاسی)
• مهدی مهرپور(اقتصادی)
• زرین رستمی وند(اجتماعی)
• بنفشه غلامی(جهان)
• لیدا فخری(اندیشه) • محمدرضا عزیزی(گزارش)
• زهرا کشوری(زیست‌بوم) • فرناز قلعه‌دار(حوادث)
• مهدی کلهرنژاد(اجرایی)
• حجت حکیمی(صفحه‌آرایی)
• محسن جانی‌پور (ویراستاری)
• ابوالفضل نسایی(عکس)

• **تلفن:** ۸۸۷۶۱۷۲۰ نمابر: ۸۸۷۶۱۲۵۴ ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵
• **پیامک:** ۳۰۰۰۴۵۱۲۱۳ روابط عمومی • **نشانی:** تهران خیابان خرمشهر،شماره ۲۰۸
• **صندوق پستی:** ۵۳۸۸-۱۵۸۷۵ • **امور مشترکین:** ۸۸۷۴۸۸۰۰
• **چاپ:** چاپخانه‌های همشهری، شرکت چاپ جام‌جم
• **سازمان آگهی‌های روزنامه ایران:** دارنده گواهینامه ایزو۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
• **پذیرش سازمان آگهی‌ها:** ۱۸۷۷(۰۲۱)
• **انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران:** ۵-۸۸۵۴۸۸۹۲

نمی‌شود به عقب برگشت و گذشته را از نو ساخت، فقط می‌شود با آن کنار آمد.

در رؤیای بابل، ریچارد براتیگان

سخن روز

امام رضا(ع):
هرکسی اندوه مؤمنی را بزداید، خداوند در روز قیامت ، غم از دلش می‌زداید .
الکافی ، ج ۲ ، ص ۲۰۰

نگاره

در انتظار برف و آدم برفی

نیما شاه میری/ طراح و کارتونیست

فضای مجازی

عذرخواهی کمال تبریزی از نواقص «سرزمین مادری»

کمال تبریزی ضمن انتقاد از وضعیت پخش فصل دوم سریال «سرزمین مادری» بدون رفع نواقص آن، از مخاطبان عذرخواهی کرد و در عین حال به حذفیات این سریال هم اشاره می‌کند. کمال تبریزی در صفحه شخصی خود ضمن انتقاد از وضعیت پخش فصل دوم سریال «سرزمین مادری» بدون رفع نواقص آن توضیح داده است: «متأسفانه پس از اتمام نمایش فصل اول، نمایش فصل دوم با عجله و بدون اطلاع من از سوی تلویزیون و تهیه کننده با نواقصی شروع شد که ماه‌ها قبل به آنها اشاره کرده بودم اما اقدامی در رفع نواقص نشده بود و حالا قصد دارند در فرصت کوتاه باقی‌مانده و در حد امکان انجام دهند!» او آورده است: «قسمت‌های اول و دوم سریال از تلویبون پخش شد که منهای نواقص، یکی از ایرادهای مهم آن استفاده از قطعات موسیقی آقای علیقلی در کنار قطعات آقای پژمان و بدون ذکر نامی از آقای علیقلی است. مضاف براینکه اساساً استفاده ترکیبی از قطعات مختلف، از دو آهنگساز متفاوت برای یک اثر نمایشی، کار کاملاً اشتباهی است! چون تقریباً ارتباط من با تلویزیون و تهیه‌کننده برای پخش سریال قطع شده است، از این به بعد سعی خواهم کرد که به نواقص موجود در قسمت‌ها و البته حذفیات در پخش اشاره داشته باشم.» تبریزی در ادامه نوشته است: از همه مخاطبان سریال و مردم عزیز «سرزمین مادری» بابت این بی‌مبالاتی پوزش می‌طلبم.

تأکید مهدویان بر حضور چهره‌های محبوب «زخم کاری» در فصل سوم

محمد حسین مهدویان با انتشار تصویری از «زخم کاری» با حضور جواد عزتی و کامبیز دیرباز بر حضور شخصیت‌های محبوب این سریال در فصل سوم تأکید کرده است. او نوشته است: «خیلی‌ها از فصل سوم «زخم کاری» می‌پرسند. سعی می‌کنم بعد از این در این صفحه از «زخم کاری» جدید بیشتر بگویم. این روزها با طراوت و جدیت مشغول کاریم. همه شخصیت‌های محبوب سریال در این فصل حضور دارند و بیش از ۳۰ درصد کار هم فیلمبرداری شده. زمان دقیق پخش سریال مشخص نیست اما سعی می‌کنیم انتظارتان خیلی طولانی نشود. کمی صبر کنید تا جمعه‌های «زخم کاری» جذاب‌تر از قبل دوباره برگردد.»

رونمایی از سریال تازه دبیر جشنواره فیلم فجر

با نزدیک شدن به زمان پخش سریال «ترور» به کارگردانی خیرالله تقیانی‌پور، مجتبی امینی تهیه‌کننده این سریال با انتشار تیزری از آن از آغاز پخش سریال در ۱۴ دی‌ماه خبر داده است؛ سریالی که به گفته مجتبی امینی، در آن بازیگری نقش شهید حاج قاسم سلیمانی را بازی نمی‌کند اما درباره ایدئولوژی و تفکر جهانی حاج قاسم صحبت می‌شود. براساس خبر درج شده در این پست اینستاگرامی، فرهاد قائمیان، انوش معظمی، جعفر دهقان، رامین راستاد، مهدی سلوکی، افشین سنگ چاپ، حسین شفیعی، داریوش مهربان با حضور محمد حسین لطیفی با هنرمندی هدایت هاشمی و با معرفی شهرام ابراهیمی نانت تومه از جمله بازیگران این سریال هستند.

واقعاً چی مهمه؟

محمد بحرانی دلنوشته‌ای را در پست اینستاگرامی خود و با محتوای دعوت به مهربانی منتشر کرده است. او نوشته: «واقعاً چی مهمه؟ غیر از مهربانی. بزودی همه‌چی تموم می‌شه. سفر کوتاه‌مون توی این جهان فیزیکی تموم می‌شه. خیلی زود این هویت الکی و عاریه‌ای که هر ساعت و هر روز درگیرشیم تموم می‌شه و یه جوری پودر می‌شه انگار که اصلاً نبوده. خیلی زود تموم می‌شیم و فراموش می‌شیم و همه اونایی که می‌شناسیم و می‌شناسنمون تموم می‌شن و فراموش می‌شن و...واقعاً چی مهمه؟ غیر از مهربانی؟»

انتشارآلبوم «آن سوی خیال»

وحید تاج از انتشار آلبوم «آن سوی خیال» به خوانندگی خودش و آهنگسازی مهرداد ناصحی خبر داده است. آن طور که او نوشته، این آلبوم، شامل ۹ قطعه در ژانر موسیقی سنتی ایرانی روی اشعاری از حافظ و هوشنگ ابتهاج آهنگسازی شده است.

رونمایی از اولین عکس «شه سوار»

الناز حبیبی با رونمایی از نخستین تصویر فیلم «شه‌سوار» در صفحه اینستاگرام خود از پایان فیلمبرداری این فیلم خبر داده است. در «شه‌سوار» به کارگردانی حسین نمازی، مهرداد صدیقیان و الناز حبیبی ایفای نقش می‌کنند و نام سایر بازیگران اصلی این فیلم‌سینمایی به‌زودی رسانه‌ای خواهد شد. نمازی که کارگردانی و نویسندگی «شه‌سوار» را برعهده دارد پیش ازاین، تجربه موفق «شادروان» و «آپاندیس» را در کارنامه خود ثبت کرده‌است. داستان «شه‌سوار» طی سه شبانه‌روز و در یک مراسم عروسی رخ می‌دهد. این فیلم سینمایی محصول بنیاد سینمایی فارابی است که با مشارکت بخش خصوصی تولید شده است.

نقل قول

انسیه شاه حسینی
کارگردان سینما

فیلمی درباره زنانی که لباس رزمندگان را در کارون می‌شستند

فیلم «دست ناپیدا» درباره زنان زمان جنگ است که این روزها در حال تدوین آن هستیم و در تلاشیم فیلم را به جشنواره فیلم فجر امسال برسانیم. ایده آن را از یکی از فیلم‌های خودم به نام «شب بخیر فرمانده» گرفتم. قهرمان فیلم شب بخیر فرمانده یک خبرنگار بود که از پشت جبهه با مرزنشینان ارتباط می‌گرفت. در اینجا نیز بحث همان خبرنگار است که قرار است با زنان پشت جبهه آشنا شود. این فیلم تجربه خود من است، من هم خبرنگار بودم. نام این فیلم، «دست ناپیدا» از روی شعری از مولانا برداشته شده است. شعری که در آن مولانا می‌گوید، «دست ناپیدا گریبان می‌کشد، من پی دست و گریبان می‌روم». در روند ساخت آن یکی از چیزهایی که برای من به یادماندنی خواهد بود، این است که به همراه ۲۰۰ نفر از زنان جنوبی و برخی از بازیگران به کارون می‌زنیم و لباس می‌شوییم. دست ناپیدا اثری جذاب و روایت زندگی زنانی است که در زمان جنگ در کارون لباس می‌شستند. نمونه آن نیز کتاب حوض خون است اما این فیلم ربط زیادی به آن ندارد اما محور همان است. ماجرای آن نیز روایتگر زندگی زنی است که ۲۰۰ فانوسقه خونین روی دوش دارد و همه را در آب کارون شسته و آنها را به جبهه می‌فرستد.

| بخشی از گفته‌های کارگردان فیلم «دست ناپیدا» با ایرنا

کلمه

یوسف قوجق
نویسنده و منتقد حوزه ادبیات پایداری

نگاهی به برخی ملزومات پیش روی ادبیات داستانی

ادبیات پایداری یا دفاع مقدس، جریانی ادبی است که تقریباً پس از پایان‌یافتن جنگ عراق علیه ایران شکل گرفت. این جنگ دوره‌ای مهم از تاریخ کشور است و اکنون پس از گذشت این همه سال و نشر آثار قابل توجه ادبی و هنری، به موضوعی جدانشدنی از ادبیات ایران تبدیل شده است. به نظر من در تقسیم‌بندی ادبیات دفاع مقدس می‌توان ملاک‌های گوناگونی را در نظر گرفت.

جریان‌های ادبی معمولاً از نظر زمانی و مضمونی در دوره‌های زمانی مشخصی شکل می‌گیرند و می‌توانند از نظر موضوعات، متنوع باشند. به نظر من ادبیات دفاع مقدس شاهد این تحولات بوده است: در آغاز جنگ تحمیلی، شعر و نثرهای مرتبط با دفاع مقدس بیشتر منعکس‌کننده احساسات مردم در مواجهه با جنگ است.

در این مرحله، غالب مضامین آثار به ایجاد انگیزه برای مقاومت و تمجید از شجاعت رزمندگان مربوط است. در این دوره، نشریاتی نظیر پاسدار اسلام، آینده‌سازان، کیهان بچه‌ها، نهال انقلاب و کودک مسلمان بلوچ (ویژه کودکان) قالب‌های ادبی زیادی با این مضمون منتشر کرده‌اند.

در طول دهه هشتاد، ادبیات دفاع مقدس به تنوع بیشتری از نظر سبک، موضوع و محتوا ارتقا یافته است. تأثیر جنگ در جوانان، زنان، خانواده‌ها و بویژه رزمندگان و شهدا، عناصر متمایزی در این دوره بوده است. در این دوره، شعرهای انگیزشی و داستان‌های احساسی درباره جنگ، بیشتر از موضوعات دیگر منتشر شده است.

پایان دهه هشتاد، ادبیات دفاع مقدس به تأمل در تجربیات جنگ و ارزیابی پیامدها پرداخته است. آثاری با مضمون‌هایی چون آسیب‌های اجتماعی جنگ تحمیلی و آسیب‌های جسمی و روحی رزمندگان، خانواده‌ها و جامعه در این دوره نوشته شده است. در این دوره، برخی از سریال‌های تلویزیونی و فیلم‌های سینمایی نیز به‌صورت گسترده، به این موضوع پرداخته‌اند.

در مراحل بعد از جنگ یعنی در دهه نود، زمانی که هنوز آثار و آسیب‌های جنگ همچنان در جامعه محسوس بود، ادبیات دفاع مقدس به‌تدریج به یکی از ارزش‌های فرهنگی کشور تبدیل شد و در پی آن، بسیاری از جشنواره‌های ادبی و فرهنگی مربوط به دفاع مقدس برگزار شد و به داوری آثار و انتخاب آثار برگزیده پرداخته شد. به این ترتیب، این ادبیات از طریق بیان خاطرات شهیدان، جانبازان و تأثیرات جنگ بر جامعه به تحلیل و بازنگری پرداخت.

ذیل ادبیات دفاع مقدس شاخه‌های گوناگونی مانند ادبیات داستانی و مستندنگاری، خاطرات و تاریخ شفاهی شکل گرفت. نسبت میان ادبیات داستانی و مستندنگاری، خاطرات و تاریخ شفاهی در موضوعات مختلف، از جمله در ادبیات دفاع مقدس، می‌تواند از چند جهت، جالب باشد. ادبیات داستانی و مستندنگاری می‌توانند مکمل یکدیگر باشند؛ زیرا داستان‌نویسان می‌توانند مضامین و واقعیات مستند را با هنرهای مرتبط با روایت، ترکیب کنند و آنها را به‌شکلی جذاب‌تر و تأثیرگذارتر به مخاطب منتقل کنند.

از طرف دیگر، مستندنگاری و تاریخ شفاهی نیز به‌عنوان منابع رویدادهای تاریخی و خاطرات افراد، می‌توانند به‌نوعی ادبیات داستانی را با مواد غنی و واقعی تقویت کنند و نویسندگان از آنها بهره بگیرند؛ زیرا تاریخ شفاهی می‌تواند در افزایش واقع‌گرایی داستان‌ها و مستندها و دانستن جزئیات وقایع به نویسندگان کمک کند.

در نهایت، باید دانست که ارتباط و نسبت میان موارد پیچیده است و می‌تواند از عوامل مختلفی تأثیرپذیرد، اما بهترین نتیجه زمانی به‌دست می‌آید که نویسندگان ادبیات داستانی با بهره‌گرفتن از مستندنگاری‌ها و تاریخ شفاهی جنگ تحمیلی، همزمان از تخیل و فنون روایت‌های داستانی غفلت نورزند. به‌طور کلی، با توجه به تحولات ادبی، اجتماعی و فرهنگی در جامعه، به گمانم می‌توان آینده روشنی را برای ادبیات داستانی دفاع مقدس تصور کرد. تداوم و استمرار این مسیر با پدیدآمدن نسل جدیدی از نویسندگان، به ارتقای ادبیات داستانی دفاع مقدس خواهد انجامید و این حوزه ادبی به افق‌های جدیدی دست پیدا خواهد کرد.

با این حال معتقدم که ادبیات داستانی دفاع مقدس به تجدید نظر در موضوعات و ایجاد تنوع بیشتر نیاز دارد. تأکید بر جنبه‌های مختلف دفاع مقدس مانند تجربیات مردم، اقوام، زنان، جوانان، محیط زیست و...، می‌تواند به غنای ادبی این ادبیات کمک کند. افزون بر این، ادبیات داستانی دفاع مقدس به بهره‌گیری از قالب‌های هنری متنوع نیازمند است. ترکیبی از روایت، طنز، درام و... می‌تواند این ادبیات را جذاب‌تر و تأثیرگذارتر کند. همچنین با گذشت این سال‌ها و پایان‌یافتن جنگ، «احساسی‌نویسی» جای خود را به «عقلانی‌نویسی» می‌دهد و با پیشرفت فناوری و انتشار وسیع اطلاعات از طریق رسانه‌های جدید، ادبیات داستانی دفاع مقدس می‌تواند از این ابزارها بهره بگیرد و ارتباط نویسندگان و خوانندگان را بهبود بخشد. تعامل با موضوعات فرهنگی جهان و بروز جنگ‌های جدید و تأثیر جنگ‌ها در سطح بین‌المللی می‌تواند به توسعه ادبیات داستانی دفاع مقدس کمک کند و ابعاد جهانی‌تری به آن بدهد.

یادداشت

حبیب احمدزاده
نویسنده و مستندساز

ماجرای عجیب یک داستان

حدود سال ۲۰۰۸ میلادی و در حمله قبل‌تر اسرائیل به نوار غزه، ترجمه انگلیسی داستان (پرعقاب) خود را با کمک دوستم عادل معمارنیا به ایمیل قریب به بیش از ۳ هزار اسرائیلی یا یهودی امریکایی صلح‌طلب، روزنامه‌نگار، اصحاب رسانه، اندیشمند و سیاستمدار فرستادیم و در مقدمه نوشتم که اگر می‌خواهید بدانید چرا برای شما در غزه این اتفاقات می‌افتد این تجربه شخصی و واقعی من از جنگ ایران و عراق و محاصره یک ساله شهرم آبادان را بخوانید.

در جواب ایمیل‌های مختلفی به دستم رسید از جمله از نوام چامسکی دانشمند یهودی‌الاصل امریکایی که قدرت متقاعدکنندگی داستان را خارق‌العاده و تیزهوشی در ارسال این داستان را در چنین موقعی مورد ستایش و باعث تشکر دانسته بود.

پس از این سال‌ها و در چنین روزهای پررنج ناشی از قتل‌عام مردم در محاصره غزه، در صفحه مجازی آقای چامسکی دیدم که از منطق داستان پرعقاب به صورتی کوتاه استفاده کرده و اینچنین برای نتانیاهو و یارانش نوشته بود:

آب ما را به یغما می‌بری، درخت‌های زیتون ما را به آتش می‌کشی، خانه‌های ما را ویران می‌کنی، کار و شغل ما را از ما گرفته‌ای، زمین‌هایمان را غصب کرده و دزدیده‌ای، پدرم را زندانی کرده و مادرم را می‌کشی، کشورم را با بمب ویران می‌کنی، به ما گرسنگی می‌دهی و همه ما را دائماً تحقیر می‌کنی و در نهایت مرا مقصر قلمداد می‌کنی، چرا که در دفاع از خود موشکی پرتاب کرده‌ام.

و امروز فیلمی را دیدم و این مقاله را در خبرگزاری‌ها خواندم که مدافعان در غزه چگونه گلوله‌های منفجرنشده خود اسرائیل را به بمب‌های علیه خودشان تبدیل می‌کنند.

چند روز پیش بود که گردان‌های القسام (شاخه نظامی حماس) اعلام کردند با استفاده از موشک‌های ۲ تنی امریکایی که رژیم صهیونیستی به سمت منازل غیرنظامیان شلیک کرده بود، توانسته‌اند پنج تانک اسرائیلی را منهدم کنند و سرنوشت دردناکی برای سرنشینانش رقم بزنند.

پروژه‌ای با عنوان «السبیل» که سال‌ها بود توسط واحد رزمی مهندسی مقاومت با جمع‌آوری بمب‌ها و خمپاره‌های عمل نکرده از دریا و خشکی انجام می‌شد؛ خمپاره‌های سنگین وزنی که باید با ظرافت از دل دریا یا منازل غیرنظامیان بیرون کشیده می‌شدند تا بعدها در ساخت موشک‌های مقاومت به کار گرفته شوند.

احتمالاً مهم‌ترین دلیل عصبانیت صهیونیست‌ها باید همین باشد که هیچ وقت فکر نمی‌کردند، مقاومت بتواند در باریکه غزه گلوله‌های ۱۵۵ میلیمتری توپخانه این رژیم را در ساخت موشک‌هایی به کار بگیرد که به‌واسطه آن بعدها بتواند تل‌آویو را زیر حملات راکتی‌اش قرار دهد. عجیب‌ترین قسمت این ویدیو(ویدیویی که در همین رابطه منتشر شده) اما استخراج گلوله‌های ناو بریتانیایی بود که در سال ۱۹۱۷ و در خلال جنگ جهانی اول در سواحل دیر بلح غرق شده بود. این یعنی مقاومت فلسطین داشت سوخت موشکش را از خمپاره‌ای می‌گرفت که قدمتش از تاریخ شکل‌گیری رژیم صهیونیستی بیشتر بود.

> احتمالاً مهم‌ترین دلیل عصبانیت صهیونیست‌ها باید همین باشد که هیچ وقت فکر نمی‌کردند، مقاومت بتواند در باریکه غزه گلوله‌های ۱۵۵ میلیمتری توپخانه این رژیم را در ساخت موشک‌هایی به کار بگیرد که به‌واسطه آن بعدها بتواند تل‌آویو را زیر حملات راکتی‌اش قرار دهد

القسام فاش کرد نتایج پروژه «السبیل» و استفاده از گلوله‌های عمل نکرده در موشک‌هایش برای اولین بار در سال ۲۰۱۸ و حمله به مواضع نظامی اشغالی در عسقلان به کار گرفته شده بود و اینکه استفاده از خمپاره‌های عمل نکرده در همان زمان نقش پررنگی در افزایش برد موشک‌ها و کمک به پایداری آتش مقاومت داشته است.

قصه چند روز پیش یعنی منهدم کردن پنج تانک و همچنین خودروهای نظامی رژیم صهیونیستی با آنچه از بمب ۲تنی عمل نکرده امریکایی از منازل غیرنظامیان استخراج شده بود، دو تجربه موازی در دوشهر محاصره شده یکی در شهرآبادان و دیگری در غزه که چگونه به هم می‌رسند.

عکس‌نوشت

اجرای نمایش «خانم آقای جرج کلونی» به کارگردانی مونا صوفی که از ۲۷ آذر در سالن استاد سمندریان تماشاخانه ایرانشهر روی صحنه رفته تا ۲۹ دی‌ماه ادامه دارد. بهنام شرفی، میترا رفیع، ماهان عبدی، نفس بازغی، الکس مرام‌کرم و مونا صوفی بازیگران این نمایش هستند و بهنوش طباطبایی با صدایش همراه با بازیگران نمایش است. داستان این نمایش درباره پشت صحنه یک فیلم هالیوودی است که بدل جرج کلونی با دختری عرب به عنوان دستیار لباس آشنا می‌شود و این شروعی است بر کشف گذشته‌ای رازآلود.

عکس: ایران تئاتر